

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26.10.2000, sp. zn. 4 To 810/2000, ECLI:CZ:KSCB:2000:4.TO.810.2000.1

Číslo: 49/2001

Právní věta:

Soudní vykonavatel, který na podkladě pravomocného a vykonatelného exekučního usnesení provádí (příp. hodlá bezprostředně provést) soupis věcí povinného, je veřejným činitelem ve smyslu § 89 odst. 9 tr. zák. Proto povinný, jenž takového soudního vykonavatele fyzicky napadne, cloumá jím a strká do něho, aby mu zabránil ve vstupu do svého bytu a provedení zamýšleného soupisu věcí, se dopouští trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a) tr. zák.*)

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 26.10.2000

Spisová značka: 4 To 810/2000

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Veřejný činitel

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 9
§ 155 odst. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích k odvolání obžalovaného zrušil rozsudek Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 1. 6. 2000 sp. zn. 3 T 76/2000 ve výroku o trestu a sám obžalovanému uložil peněžitý trest ve výměře 20 000 Kč s náhradním trestem odnětí svobody na tři měsíce.

Z odůvodnění:

Obžalovaný P. Z. byl napadeným rozsudkem Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 1. 6. 2000 sp. zn. 3 T 76/2000 uznán vinným trestným činem útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a) tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody na šest měsíců, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let. Zároveň podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl obžalovaný zavázán povinností na náhradě škody zaplatit J. K. částku 20 000 Kč.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se tohoto trestného činu obžalovaný dopustil tím, že dne 7. 10. 1999 na chodbě domu v P. verbálně a zejména fyzicky napadl J. K., vykonavatele Okresního soudu v Písku, který se do jeho bydliště dostavil za účelem provedení exekuce movitých věcí na podkladě usnesení Okresního soudu v Písku sp. zn. E 1891/98, a to tak, že s jmenovaným opakovaně cloumal a strkal do něho a poté mu i bránil tělem v odchodu.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostřednictvím obhájce včas odvolání a namítá především, „ze svým jednáním nemohl naplnit skutkovou podstatu trestného činu podle § 155 odst. 1 písm. a) tr. zák. ani po stránce objektivní, ani subjektivní, neboť jednak nevěděl o příchodu vykonavatele do bydliště, protože byl krátce před tím kontaktován telefonicky svou manželkou, že poškozený v doprovodu další osoby je soudním vykonavatelem, nenarážel jím na zeď, a jednak, pokud ho za oděv uchopil a zacloumal s ním, pak to samo o sobě podle něj není násilím v trestně právním pojetí. Obžalovaný vytýká naopak poškozenému, že se choval v rozporu se svým služebním postavením, protože se neprokázal jako soudní vykonavatel, a k celému incidentu nemuselo dojít, kdyby dodržel řád pro soudní vykonavatele. Uvádí dále, že obžalovaný na místě poškozenému částku, pro kterou byla vedena exekuce, zaplatil, když mu ji vstrčil do kapsy, jakkoliv neznal jeho totožnost, poškozený však peníze nepřijal. Pokud mu při tom kapsu poškodil, nahradil škodu tím, že 20 Kč poškozenému poslal na adresu jeho zaměstnavatele.

Krajský soud v Českých Budějovicích podle ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal napadený rozsudek i řízení jemu předcházející, přihlížel přitom i k tomu, zda nedošlo k vadám, jež odvoláním výslovně vytýkány nebyly, u dospěl k těmto závěrům:

Samotné řízení před okresním soudem proběhlo bez podstatných vad. Soud prvního stupně po podání odporu obžalovaným proti původně vydanému trestnímu příkazu nařídil ve věci hlavní líčení, v jehož průběhu provedl všechny potřebné důkazy. Vyslechl obžalovaného P. Z., svědka-poškozeného J. K., svědka D. Š. a přečetl všechny dostupné listinné důkazy.

Takový rozsah dokazování je třeba považovat za dostatečný z hlediska zákonných požadavků na zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 2 odst. 5 tr. ř.). Spisová dokumentace je odvolacímu soudu zdrojem poznání, že nalézací soud všechny důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založené na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu hodnotil (§ 2 odst. 6 tr. ř.).

Je třeba pouze doplnit, že jakkoliv odvolání polemizuje se zjištěnými skutečnostmi a především pak s tím, že obžalovaný nevěděl, že komunikuje s vykonavatelem, že jednáním obžalovaného nebylo možno naplnit skutkovou podstatu trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a) tr. zák., neboť i způsob, jakým se obžalovaný měl k poškozenému chovat, není v trestněprávním významu užitím násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nelze takovému názoru přisvědčit. Objektivní svědectví D. Š. je jednoznačné v tom, že už při telefonickém rozhovoru se poškozený obžalovanému představil jménem i funkcí a sdělil mu účel návštěvy v jeho domácnosti, dal nezpochybnitelným způsobem najevo, že je v postavení veřejného činitele. Konečně i (a skutečnost, že obžalovaný, který se k bytu dostavil, odpočítával peníze, pro které byl výkon rozhodnutí nařízen, nasvědčuje tomu, že obžalovaný věděl o funkčním postavení poškozeného, neboť se přece nechystal peníze předat osobě, která by s věcí neměla nic společného. Obžalovaný vůči poškozenému jednal podle názoru krajského soudu v úmyslu přímém ve smyslu § 4 písm. a) tr. zák.

Podle § 89 odst. 9 tr. zák. veřejným činitelem je mimo jiné odpovědný pracovník soudu, pokud se podílí na plnění úkolu společnosti a státu a používá při tom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Je mimo jakoukoliv pochybnost, že poškozený J. K. vystupoval jako soudní vykonavatel, jehož úkolem bylo zajistit soupis movitých věcí na podkladě exekučního usnesení

Okresního soudu v Písku sp. zn. E 1891/98. Podle § 325a o. s. ř., vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn (mimo jiné) učinit prohlídku bytu a jiných místností povinného, kde má povinný svůj majetek, a za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do jiné místnosti přístup.

Postup soudu v těchto a obdobných situacích upravuje § 53 vyhl. č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů. Jsou-li pro to důvody, může požádat nejbližší policejní orgán o poskytnutí ochrany, což umožňuje § 44 zákona o Policii České republiky. Shora uvedená zákonná ustanovení uvádí soud proto, aby zdůraznil význam postavení soudního vykonavatele a jeho ochranu. V daném případě soudní vykonavatel oprávnění na ochranu ani nevyužil, postupoval přesně podle instrukce Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 21. 8. 1996 sp. zn. 1360/95-OOD, kterou se vydává Řád pro soudní vykonavatele. Podle § 326 odst. 1 o. s. ř. vykonavatel, který provádí soupis, přibere k výkonu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce. V posuzovaném případě to byl svědek D. Š., strážník městské policie v civilním oděvu, tedy pracovník městského úřadu, který potvrdil korektnost jednání poškozeného vůči obžalovanému, jakož i vůči jeho manželce, než se obžalovaný na místo dostavil. Potvrdil také několikrát cloumání obžalovaného tělem poškozeného a opakované výhrůžky. Právě vyšší intenzita a opakovanost útoků obžalovaného vůči poškozenému je tím skutkovým zjištěním, a které soud prvního stupně správně opírá i použitou právní kvalifikaci s vědomím publikovaného rozhodnutí č. 22/1966 Sb. rozh. tr., že násilím ve smyslu § 155 tr. zák. je mimo jiné jednání proti tělu napadeného, při němž je použito fyzické síly, nevyžaduje se však, aby takovým jednáním bylo způsobeno ublížení na zdraví. K naplnění pojmu užití násilí však jen samo uchopení napadeného za oděv a zacloumání jím nestačí.

Co se týká uloženého trestu obžalovanému P. Z., i když se zásadního pochybení okresní soud nedopustil, ukládá-li mu podle § 155 odst. 1 tr. zák. trest odnětí svobody na šest měsíců a výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na dvouletou zkušební dobu podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zák., shledává odvolací soud tento trest, resp. jeho druh přísným a uloženým peněžitým trestem v částce 20 000 Kč přílehavěji vyjadřuje všechny okolnosti, které jsou pro uložení trestu rozhodné, přičemž přihlíží ke stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost z hledisek uvedených v § 3 odst. 4 tr. zák., sleduje účel trestu podle § 23 odst. 1 tr. zák. a konstatuje zároveň, že peněžitý trest koresponduje i s osobními a majetkovými poměry obžalovaného.

Ze shora uvedených důvodů tedy Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudek Okresního soudu ve Strakonici ze dne 1. 6. 2000 sp. zn. 3 T 76/2000 podle § 258 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř. částečně zrušil ve výroku o uložení trestu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že při nezměněném výroku o vině trestným činem útoku na veřejného činitele dle § 155 odst. 1 písm. a) tr. zák. uložil obžalovanému podle § 155 odst. 1 tr. zák. s použitím § 53 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3, § 54 odst. i, z tr. zák. peněžitý trest 20 000 Kč. Dle § 54 odst. 3 tr. zák. pro případ, že by ve stanovené lhůtě tento trest vykonán nebyl, stanovil náhradní trest odnětí svobody na tři měsíce.

**) Poznámka redakce: S účinností od 1.5.2001 je podle ustanovení § 89 odst. 9 tr. zák. veřejným činitelem i soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Srov. i § 4 zákona č. 120/2001 Sb., u soudních exekutorech a exekuční činnosti.*